

Raad Buitenlandse Zaken 15 juni 2026

Voorzitter: Van Campen

Raad Buitenlandse Zaken 15 juni 2026

Aan de orde is het **tweeminutendebat Raad Buitenlandse Zaken 15 juni 2026 (CD d.d. 10/06)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Raad Buitenlandse Zaken 15 juni 2026. Ik heet van harte welkom in het parlement de minister van Buitenlandse Zaken en geef het woord aan mevrouw Piri voor haar inbreng namens de fractie PRO.

Rustig aan. Een glaasje water staat naast u.

Mevrouw **Piri** (PRO):

Ik moest even rennen naar de plenaire zaal.

Voorzitter. Voordat ik een motie indien, heb ik nog een aantal verduidelijkende vragen aan de minister. Gisteren zei de minister aan het eind van het debat dat doorvoer van goederen geen deel uitmaakt van het Tijdelijk sanctiebesluit. Dat verbaasde mijn fractie enigszins, omdat het Tijdelijk sanctiebesluit wel degelijk spreekt van zogenaamde tussenhandelsdiensten. Vandaar de volgende vraag.

De voorzitter:

Neem uw tijd. Geen probleem. We willen graag dat u op twee benen blijft staan.

Mevrouw **Piri** (PRO):

Ik moet niet rennen, jongens! Oké, genoeg in de plenaire zaal over mijn renvermogen.

Staat het kabinet nog achter het Tijdelijk sanctiebesluit zoals gedeeld met de Kamer en de Raad van State? Wat is het verschil tussen doorvoer- en tussenhandelsdiensten? En, praktisch: wordt het verboden om goederen in Rotterdam over te slaan en vanuit Rotterdam naar andere landen binnen dan wel buiten de EU te transporteren? Ik krijg graag een reactie op elk van deze drie vragen.

Dan de motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het aantal illegale nederzettingen in de door Israël bezette gebieden in recordtempo toeneemt en de tweestatenoplossing zo steeds verder uit zicht raakt;

overwegende dat deze illegale nederzettingen economisch levensvatbaar zijn door handel met de Europese Unie;

verzoekt het kabinet om in Europa actief leiderschap te tonen voor een EU-breed verbod op handel met de illegale nederzettingen in de door Israël bezette gebieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Piri, Van der Werf, Maes, Van Lanschot, Van Baarle, Teunissen, Dobbe en Dassen.

Zij krijgt nr. 3432 (21501-02).

Mevrouw **Piri** (PRO):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Van der Werf namens D66. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Werf** (D66):

Voorzitter. Ik heb twee moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne onverminderd voortduurt;

constaterende dat het behoud van Oekraïens momentum en innovatie afhankelijk is van betrouwbare Europese steun;

overwegende dat Rusland als agressor verantwoordelijk is voor de grote schade die het in Oekraïne aanricht;

verzoekt de regering binnen de EU actief te blijven pleiten voor de inzet van geïmmobiliseerde Russische tegoeden ter ondersteuning van Oekraïne,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Werf, Maes en Van Lanschot.

Zij krijgt nr. 3433 (21501-02).

Mevrouw **Van der Werf** (D66):
Voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland samen met een groot aantal Europese partners grote zorgen heeft uitgesproken over de dreigende uitzetting van humanitaire hulporganisaties uit Gaza;

constaterende dat de ondertekenaars van deze verklaring gezamenlijk een gekwalificeerde meerderheid binnen de Europese Unie vertegenwoordigen;

overwegende dat het definitief uitzetten van cruciale humanitaire hulporganisaties niet zonder gevolgen kan blijven;

verzoekt de regering in Europees verband te pleiten voor de voorbereiding van maatregelen indien Israël definitief overgaat tot het verbieden of uitzetten van humanitaire hulporganisaties, waaronder opschorting van het handelshoofdstuk van het associatieakkoord, en hierover openlijk te communiceren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Werf, Piri en Dassen.

Zij krijgt nr. 3434 (21501-02).

Dank u wel. Het woord is aan de heer Ceder namens de ChristenUnie.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Voorzitter, dank u wel. Naar aanleiding van het debat van gisteren allereerst een vraag. De minister bevestigde dat Nederland zich over een tijdje moet bezinnen ten aanzien van de positie van ICC-aanklager de heer Khan en dat dit voorbereid wordt. Kan de minister toezeggen dat dit, voordat Nederland een standpunt inneemt, met de Kamer gedeeld wordt, zodat we daar als Kamer nog het gesprek over zouden kunnen voeren?

Voorzitter. Dan heb ik een aantal moties naar aanleiding van het debat van gisteren.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat verschillende religieuze minderheden in Egypte, waaronder bahais en koptische christenen, te maken hebben met discriminatie, beperkingen van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en onvoldoende rechtsbescherming;

verzoekt de regering om zich in EU-verband actief in te zetten voor verbetering van de positie van religieuze minderheden in Egypte, waaronder christenen en bahais, de naleving van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging expliciet aan de orde te stellen bij de (economische) samenwerking tussen de Europese Unie en Egypte, en de Kamer over de inzet te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Ceder en Stoffer.

Zij krijgt nr. 3435 (21501-02).

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Dan de tweede motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er in West-Papoea grootschalige ontbossing plaatsvindt, die gepaard gaat met schendingen van de mensenrechten van de lokale bevolking;

constaterende dat vertoningen van een documentaire hierover inmiddels worden verhinderd en verstoord door leger en politie;

verzoekt de regering om in EU-verband bij Indonesië aan te dringen op het waarborgen van de veiligheid en eerbiediging van de mensenrechten van de Papoea's, en activisten in het bijzonder, en op veilige vertoningen van de documentaire Pesta Babi wanneer gewenst,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ceder.

Zij krijgt nr. 3436 (21501-02).

De heer **Ceder** (ChristenUnie):
Voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Spaanse regering-Sanchez steeds meer gas importeert uit Rusland en ondanks hierop aangesproken te zijn nog steeds niet inzet op afbouw;

overwegende dat hiermee het Europese ontmoedigingsbeleid richting Rusland wordt ondermijnd en de oorlogseconomie van Rusland wordt versterkt, terwijl er alternatieven zijn;

verzoekt de regering om bij de Spaanse regering blijvend de noodzaak te agenderen om niet nog meer afhankelijk te raken van Rusland,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ceder.

Zij krijgt nr. 3437 (21501-02).

De heer **Ceder** (ChristenUnie):
Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Het woord is aan de heer Dassen namens Volt.

De heer **Dassen** (Volt):
Dank, voorzitter. Twee moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Israëlische nederzettingen een schending vormen van het internationaal recht;

constaterende dat kolonisten op de Westelijke Jordaanoever vrij kunnen reizen naar de Europese Unie, omdat zij in het bezit zijn van een Israëlisch paspoort en vallen onder de visumvrijstelling, terwijl Palestijnen dat niet kunnen;

overwegende dat de nederzettingenuitbreiding een tweestatenoplossing ondermijnt en daarmee het beleid van de regering;

verzoekt de regering zich in EU-verband in te zetten voor het opschorten van de visumvrijstelling voor Israëliische kolonisten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dassen en Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3438 (21501-02).

De heer **Dassen** (Volt):

Dan de tweede motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Nederland bedrijven fiscaal blijft bevoordelen die economische activiteiten ontplooiën in of ten behoeve van illegale nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever;

overwegende dat de nederzettingenuitbreiding een tweestatenoplossing ondermijnt en daarmee het beleid van de regering;

verzoekt de regering te stoppen met het fiscaal bevorderen van bedrijven die actief een tweestatenoplossing ondermijnen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Dassen.

Zij krijgt nr. 3439 (21501-02).

De heer **Dassen** (Volt):

Dank u wel.

De voorzitter:

U heeft een interruptie van mevrouw Keijzer. Ik sta één interruptie toe, gelet op het avondprogramma.

Mevrouw **Keijzer** (Lid Keijzer):

Weer een aantal anti-Israëlmoties, die ik allemaal op hun merites ga beoordelen. De drie partijen die ze hebben ingediend, waaronder die van de heer Dassen, hebben voor de motie gestemd waarin gesteld wordt dat er niet meer samengewerkt mag worden met extremistische partijen. Als deze

moties nou een meerderheid krijgen omdat Forum meestemt, wat vaak zo is, wilt u dan nog steeds dat de regering de motie uitvoert of geldt die meerderheid dan niet?

De heer **Dassen** (Volt):

Ik zou het liefste willen dat de regering dadelijk zegt dat ze de moties overneemt, omdat ze zo goed zijn. Dat zou mijn ideale resultaat zijn. Het resultaat van de stemming is uiteindelijk het resultaat van de stemming. Daar zal de regering op moeten handelen. Dat lijkt me logisch.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Baarle namens DENK.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Voorzitter, dank. In Syrië zijn de eerste processen tegen leden van het regime van Assad begonnen. Assad, een van de grootste misdadigers uit de geschiedenis, die z'n eigen bevolking heeft vermoord, zit nog in Rusland naar verluidt. De regering geeft aan dat het aan Syrië is om Rusland op te roepen om Assad uit te leveren en te vervolgen. Nederland ontplooit zelf ook wel activiteiten met inspanningen tegen straffeloosheid, maar ik vind echt dat we Syrië kunnen bijstaan in die oproep. Vandaar de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in Syrië de eerste processen tegen leden van het Assad-regime zijn begonnen;

overwegende dat Assad en sommige handlangers van Assad buiten Syrië verblijven en berechting ontlopen;

verzoekt de regering in te zetten op een oproep met zo veel mogelijk landen tot uitlevering van Assad en zijn handlangers aan Syrië, zodat zij in Syrië berecht kunnen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3440 (21501-02).

De heer **Van Baarle** (DENK):

Er zit één foutje in. Als ik die nog kan corrigeren, kijk ik u zeer vriendelijk aan.

De **voorzitter**:

Altijd.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Nog een tweetal moties die gaan over sancties in de richting van kolonisten en het voorkomen van handel met illegale nederzettingen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de regering een vierde sanctiepakket tegen gewelddadige Israëliische kolonisten en hun organisaties voorbereidt;

overwegende dat de illegale nederzettingen in strijd zijn met het internationaal recht, het kolonistengeweld toeneemt en er sprake is van straffeloosheid;

verzoekt de regering om in te zetten op sancties tegen Israëliische overheidsfunctionarissen die aantoonbaar activiteiten ontplooiën ter vestiging van illegale nederzettingen of kolonistengeweld faciliteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3441 (21501-02).

De heer **Van Baarle** (DENK):

De tweede motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat op basis van onderzoek van Echo blijkt dat veel Israëliische producten ten onrechte verhandeld worden onder de handelsvoordelen onder de EU-Israël-associatieovereenkomst;

verzoekt de regering om, in aanloop naar mogelijke Europese en nationale handelsmaatregelen, zich ervoor in te zetten dat zo spoedig mogelijk de Europese handhaving op het voorkomen dat producten afkomstig uit illegale nederzettingen preferentiële handelsbehandeling ontvangen, wordt versterkt en ook de nationale handhaving hiervan te versterken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3442 (21501-02).

Dank u wel.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Dank, voorzitter.

De **voorzitter**:
Het woord is aan mevrouw Dobbe namens de SP.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Dank u wel.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Israëlische aanbestedingsprocedure voor het E1-nederzettingenplan op 6 juli afloopt, waarna de bouw kan beginnen;

constaterende dat nederzettingen in strijd met het internationaal recht zijn en een Palestijnse staat ondermijnen;

constaterende dat de E1-bouwplannen in het bijzonder problematisch zijn, omdat het de Westelijke Jordaanoever in tweeën splitst en het leven van Palestijnse burgers nog zwaarder maakt;

constaterende dat Nederland en andere EU-landen deze plannen van Israël reeds hebben veroordeeld, maar Israël zich hier niets van aantrekt;

verzoekt de regering tijdens de aanstaande RBZ aan te dringen op spoedige en stevige maatregelen van de EU tegen Israël als het E1-project wordt voortgezet;

verzoekt de regering, als maatregelen door de EU uitblijven, met gelijkgestemde andere landen maatregelen tegen Israël te nemen als het E1-project wordt voortgezet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe, Piri, Dassen en Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3443 (21501-02).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de registratie-eisen van Israël voor hulporganisaties ervoor zorgen dat hulpverleners in gevaar komen of de toegang tot Gaza wordt

geweigerd;

constaterende dat dit in strijd is met de vrije humanitaire toegang zoals vastgelegd in het internationaal recht;

verzoekt de regering tijdens de RBZ te pleiten voor het wegnemen van de Israëliische registratie-eisen voor hulporganisaties en over te gaan tot sancties tegen de Israëliische regering indien er niet wordt geluisterd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe, Piri, Dassen en Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3444 (21501-02).

Mevrouw **Dobbe** (SP):
En de laatste motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het geweld van het IDF en de kolonisten toeneemt op de Westelijke Jordaanoever met doden tot gevolg;

constaterende dat daders nauwelijks worden vervolgd of bestraft;

verzoekt de regering tijdens de RBZ te pleiten voor een onafhankelijk onderzoek naar de moord van de doodgeschoten baby op de Westelijke Jordaanoever,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe, Piri, Dassen en Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3445 (21501-02).

Dank u wel. Het woord is aan de heer Schenk namens Forum voor Democratie.

De heer **Schenk** (FVD):

Dank, voorzitter. We hebben gisteren een behoorlijk pittig debat gehad over dit onderwerp. Ik heb daar oprecht mijn best gedaan om uit te leggen hoe Forum voor Democratie kijkt naar de situatie in Oekraïne. Ik werd een halfuur lang geïnterrupteerd. Er werden allerlei vragen soms op een wat schaamteloze wijze weggezet. Dat neemt niet weg dat ik er waarde aan hecht hier nogmaals te benadrukken dat wij maar aan één kant staan in dit

verschrikkelijke conflict en dat is aan de kant van de vrede, en zo snel mogelijk vrede. Daarom de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat een duurzame vrede in Oekraïne uiteindelijk slechts bereikt kan worden door onderhandelingen tussen de strijdende partijen;

overwegende dat succesvolle diplomatie vereist dat beide partijen perspectief hebben op een uitkomst die zij kunnen aanvaarden;

verzoekt de regering zich binnen de Raad Buitenlandse Zaken actief in te zetten voor het bevorderen van diplomatieke initiatieven en vredesonderhandelingen tussen Oekraïne en Rusland,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Schenk, Dekker en Van Houwelingen.

Zij krijgt nr. 3446 (21501-02).

De heer **Schenk** (FVD):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Tot slot is het woord aan de heer Hoogeveen namens JA21.

De heer **Hoogeveen** (JA21):

Dank u, voorzitter. Ik wil de minister bedanken voor het goede debat van gisteravond. Het was inhoudelijk en daar houden we van. Ik heb verder geen moties vandaag, maar wel nog twee vragen. Als eerste. Ik had gisteren gevraagd of de minister duiding wilde geven over het bericht dat president Macron tijdens de komende G7-top al met China in gesprek wil. Ik denk dat deze vraag wat ondergesneeuwd was, gezien het recordaantal vragen dat op hem is afgevuurd. Zou hij daar nog iets over willen zeggen?

Voorzitter. We lezen vandaag in de Financial Times dat China zich als signaal heeft teruggetrokken uit een aantal overleggen met de EU. Nou voorspelde ik dat gisteren al. Maar goed, je hoeft geen Henry Kissinger te zijn om dat te zien aankomen. De afgelopen maanden heb ik ook veel gesproken met contacten uit Zuid-Korea, Japan en ook Taiwan. Die landen dealen al honderden jaren met de Chinezen. Zij zeggen juist: wees behoedzaam, maar zet ook in op dialoog en zorg ervoor dat je wederkerige afspraken maakt. Ik moedig de minister dus aan om met zijn collega's in die landen in nauw contact te blijven.

Over Taiwan gesproken: daarover gaat mijn laatste vraag. De Zr.Ms. De Ruyter is onlangs natuurlijk door de Straat van Taiwan gevaren, onder het mom van de vrije doorvaart. Bij ons op de fractie hangt een portret van Hugo de Groot, dus dat kunnen wij alleen maar aanmoedigen. Voor Nederland is dat een cruciaal principe. Kan de minister nog even reflecteren op de gebeurtenissen van vorige week, hoe het kabinet daarin staat en of er nog contact is geweest met de Chinese autoriteiten daaromtrent? Dat is gisteren in het debat niet aan de orde gekomen.

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Ik schors tot 16.30 uur voor de beantwoording van de minister.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de minister voor de appreciaties van de ingediende moties.

Minister **Berendsen**:

Dank u wel, voorzitter.

De motie op stuk nr. 3432. Zoals u weet, zet het kabinet zich in voor een EU-maatregel om producten uit illegale nederzettingen te weren. Daarvoor lijkt stapje voor stapje meer draagvlak te zijn, zoals ik gisteren ook in het debat heb aangegeven. Wij blijven ons daarvoor inzetten; daar ligt onze focus ook op. Ik wil deze motie dus oordeel Kamer geven. Ik beweeg graag met u mee, maar daarbij zeg ik wel: met dien verstande dat het kabinet nu inzet op het importverbod, omdat dat het meest kansrijk is.

De **voorzitter**:

Eén vervolgvraag. Mevrouw Piri.

Mevrouw **Piri** (PRO):

Het is meer een reactie, voorzitter.

De **voorzitter**:

Mag ook.

Mevrouw **Piri** (PRO):

Ik zou de minister erop willen wijzen dat hier gewoon al een dikke Kamermeerderheid onder staat, dus ik zou hem vooral willen meegeven: wees ambitieus. We snappen het als de landingsbaan iets anders is, maar de Kamer roept vooral op om hier ambitieus in te zijn.

De **voorzitter**:

Meneer Ceder, heel kort dan.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Ik ben het op zich eens met de tekst, maar omdat er verschillende interpretaties leven en omdat het in lijn is met de eerdere aangenomen motie-Van Campen/Boswijk, waarvan de minister zegt dat we er al aantoonbaar inzet op tonen, is mijn vraag of dit verder gaat of een andere strekking heeft. Dat is namelijk de inzet die de minister gepleegd heeft. Hoe moet ik deze motie lezen?

Minister **Berendsen**:

Het is natuurlijk aan de indieners, maar zoals ik 'm lees roept dit op tot ambitie en is ook duidelijk dat de landingsbaan, zoals mevrouw Piri het noemt, op dit moment het importverbod uit de illegale nederzettingen is.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3433.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3433: oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3434.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3434 ...

De **voorzitter**:

Dit is ook in uw belang.

Minister **Berendsen**:

Ja, ja. De motie op stuk nr. 3434: oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 3435 is overbodig. Vrijheid van religie en levensovertuiging is een van de prioriteiten binnen het Nederlands mensenrechtenbeleid. Het kabinet bespreekt mensenrechten, waaronder vrijheid van religie en levensovertuiging, zowel in EU-verband als bilateraal met de Egyptische autoriteiten.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3436.

Dit was de motie op stuk nummer 3435; die is overbodig.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3436: oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3436: oordeel Kamer.

Mevrouw Piri wil graag een herhaling.

De motie op stuk nr. 3434: oordeel Kamer. De motie op stuk nr. 3435: overbodig. De motie op stuk nr. 3436: oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 3437.

Minister **Berendsen**:
Oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 3438.

Minister **Berendsen**:
De motie op stuk nr. 3438 moet ik ontraden, ook met verwijzing naar het debat van gisteren. Die is niet uitvoerbaar; visumvrij reizen is op basis van nationaliteit en niet op basis van verblijfplaats.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 3439.

Minister **Berendsen**:
De motie op stuk nr. 3439 is ontijdig; dit vergt overleg met het ministerie van Financiën en dat kon ik in deze tien minuten niet voeren.

De **voorzitter**:
Is de heer Dassen bereid om 'm aan te houden totdat de minister van Financiën een appreciatie heeft kunnen doen toekomen? Dat is het geval. Kan de minister dat toezeggen?

Minister **Berendsen**:
Ja.

De **voorzitter**:
Daarmee is de motie op stuk nr. 3439 tijdelijk aangehouden, tot de appreciatie. Meneer Dassen.

De heer **Dassen** (Volt):
Even de vraag wanneer we dan de appreciatie kunnen verwachten.

Minister **Berendsen**:
"Zo snel mogelijk" is waarschijnlijk een antwoord waar u niet mee akkoord gaat.

De **voorzitter**:
Vóór volgende week dinsdag? Dan kan de motie mee met de stemmingen van dinsdag.

Minister **Berendsen**:
Prima.

De **voorzitter**:

Bij dezen. Mevrouw Piri.

Mevrouw **Piri** (PRO):

Ik begrijp het als consultatie nodig is, maar dit is gewoon het eeuwenoude beleid, namelijk ontmoedigingsbeleid. Nog even los van alles wat de Kamer ambitieuzer vindt, lijkt me dit gewoon iets wat de minister kan toezeggen, toch?

Minister **Berendsen**:

Op basis van de informatie heb ik gemeend contact met het ministerie van Financiën op te moeten nemen om een goede appreciatie te geven.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3440.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3440 ontraden we. Nederland zet zich in op het voorkomen van straffeloosheid. U kent onze grote inzet op dit gebied, zoals gisteren ook toegelicht. Er lopen diverse trajecten, onder andere een traject met Canada. Daar blijven we op inzetten.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3441.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3441 geven we oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3442.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3442: oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 3443 ...

De **voorzitter**:

Maakt u anders eerst de appreciaties af, dan geef ik daarna het woord aan de heer Van Baarle voor een interruptie.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3443 is ontijdig. Nederland heeft inderdaad een verklaring afgegeven. We maken ons ook ernstige zorgen over de situatie. U kent de Nederlandse positie: we zijn mordicus tegen. Maar de tenders zijn uitgesteld en daarom is de motie voor nu ontijdig.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3444.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3444 ontraden we. We delen de zorgen. Die zijn in het debat ook uitgebreid besproken. Maar op dit moment zetten we in op een breder pakket aan maatregelen: een combinatie van druk en dialoog. We zetten op dit moment ook in op een importverbod. Dat betekent dat we de directe koppeling tussen deze situatie en weer nieuwe sancties op dit moment anders wegen bij de inzet van het kabinet.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3445.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3445 geven we oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

Tot slot.

Minister **Berendsen**:

De motie op stuk nr. 3446 ontraden we in het licht van de discussie die we hierover gisteren uitgebreid gehad hebben.

De **voorzitter**:

Meneer Van Baarle, één interruptie.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Die gaat over mijn motie op stuk nr. 3440 over een oproep om met zo veel mogelijk landen te vragen om uitlevering van Assad. Ik prijs de inspanningen die Nederland verricht als het gaat om het voorkomen van straffeloosheid en de gezamenlijke procedure met Canada. Nu is het zo dat Syrië op dit moment oproepen doet om die mensen uit te leveren. Ik denk dat het goed is als zo veel mogelijk landen de druk opvoeren op Rusland, waar Assad nu is, en om andere landen te vragen die mensen uit te leveren. Wat weerhoudt de minister ervan om samen met andere landen te proberen om de druk op te voeren, zodat deze crimineel gewoon berecht wordt?

Minister **Berendsen**:

Zoals ik gisteren heb toegelicht, lopen er diverse trajecten. We zetten daar ook op in, onder andere op een traject met Canada. Het is uiteindelijk aan de Syrische interim-overheid om op te roepen tot de uitlevering van Assad. We zien daarom ook niet de toegevoegde waarde van deze motie in aanvulling op hetgeen we al doen.

De **voorzitter**:

Meneer Schenk, ik neem aan dat u een vraag heeft over de motie op stuk nr. 3446.

De heer **Schenk** (FVD):

Ja. Mijn motie verzoekt de regering om zich binnen de RBZ actief in te zetten voor het bevorderen van diplomatieke initiatieven en

vredesonderhandelingen tussen Oekraïne en Rusland. Zo'n motie wordt ontraden. Het lijkt me toch alleszins een redelijke motie met een potentiële uitkomst die we allemaal ambiëren, hoe we ook kijken naar de aanloop en de oorzaken van dat conflict. Ik begrijp dus echt niet hoe zo'n motie ontraden kan worden. Wij hebben toch hetzelfde doel voor ogen, namelijk zo snel mogelijk vrede tussen Oekraïne en Rusland?

Minister **Berendsen**:

Zo snel mogelijk vrede is vanzelfsprekend het doel. De heer Schenk leest niet zijn volledige motie voor. Voor dit kabinet is het volstrekt helder dat deze oorlog morgen kan stoppen als Poetin zijn oorlog in Oekraïne stopt.

De **voorzitter**:

Bent u daarmee aan het einde gekomen van uw beantwoording?

Minister **Berendsen**:

Ik ben wel aan het einde gekomen van de appreciatie van de moties, voorzitter, maar u hoort vanuit de Kamer, van mevrouw Piri, dat er nog meer ...

De **voorzitter**:

Daar is mevrouw Piri nooit te beroerd voor.

Minister **Berendsen**:

Nee, zeker. Ik geef de Kamer wederom een compliment dat ze ondanks de meer dan 100 vragen van gisteren, toch ook nu weer een aantal vragen hebben weten af te vuren. Die beantwoord ik natuurlijk graag, zeker als het gaat om vragen die gisteren niet beantwoord zijn.

De heer Hoogeveen vroeg naar de G7-top en president Macron. Het is terecht dat Frankrijk de dialoog met China aangaat over de handelsrelaties, ook in G7-verband. Zoals ik gisteren in het debat ook al heb aangegeven, delen wij dezelfde zorgen over het Chinese industrie- en handelsbeleid, omdat het tot een groeiende disbalans leidt. De voorkeursroute, ook van het kabinet, is om deze zorgen via dialoog met China te adresseren, zowel bilateraal als via de EU. Het zal dan ook een onderwerp van gesprek zijn tijdens het bezoek van de minister van BHOS aan China. Dat bezoek is momenteel in voorbereiding. De afgelopen jaren hebben echter ook aangetoond dat dialoog alleen niet voldoende is om de Europese industrie te beschermen tegen Chinese overcapaciteit. Daarom steunen we ook de actieve inzet van het Europese handelsdefensieve instrumentarium.

Voorzitter. Mevrouw Piri vroeg in een aantal deelvragen naar het sanctiebesluit. Het kabinet staat achter het sanctiebesluit. We staan daar onverkort achter. Het ligt nu bij de Raad van State, waarna het naar de Tweede Kamer gaat. We hebben daar dan een oordeel over. Het gaat over het verschil tussen tussenhandel en doorvoer. Doorvoer valt niet onder het sanctiebesluit, omdat doorvoer niet officieel in Nederland aankomt. Dat betekent dat je doorvoer niet kan aanpakken met een nationale maatregel,

met nationale wetgeving. Tussenhandel gaat over het in contact brengen van verschillende partijen om de handel te faciliteren. Dat valt wel onder het sanctiebesluit.

Dan kom ik op de vraag van de heer Ceder over openbaar aanklager Khan. Dat kan ik toezeggen.

Dan had ik gisteren beloofd om nog terug te komen op de vraag van de heer Van Baarle over de aanwezigheid van Israël op Syrisch grondgebied. Zoals ik gisteren al zei, erkennen Nederland en de EU Israëlische soevereiniteit over de door Israël geannexeerde Golanhoogte niet. Verschillende VN-veiligheidsresoluties bevestigen deze internationaalrechtelijke opvatting. Ik begreep echter dat de heer Van Baarle doelde op de aanwezigheid na de val van Assad. Op dat punt is er geen nieuw standpunt van het kabinet. We hebben daarover steeds gezegd dat Nederland begrip heeft voor de veiligheidszorgen die Israël op dat moment had. Tegelijkertijd heeft het kabinet van meet af aan benadrukt dat de tijdelijke maatregel niet in een permanente uitgebreide aanwezigheid mag uitmonden. Het kabinet roept Israël daarom dus op om zich terug te trekken van Syrisch grondgebied en zich aan het internationaal recht te houden.

De **voorzitter**:

Bent u daarmee aan het einde van uw beantwoording gekomen?

Minister **Berendsen**:

Nee, voorzitter.

De heer Hoogeveen vroeg nog naar de context van de reis van het fregat De Ruyter. Het fregat heeft tijdens zijn reis verschillende havens aangedaan voor het versterken van de diplomatieke- en veiligheidsbanden met landen in de regio. Het fregat begaf zich vorige week in de Zuid-Chinese Zee. China heeft gereageerd op de aanwezigheid van het fregat. Het stelt dat het Nederlandse schip zich te dicht bij de door China geclaimde Paraceleilanden bevond. Het fregat opereert gedurende de hele reis conform het internationaal recht, in het bijzonder het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee. Ook op dit stuk van de route bevonden het fregat en de boordhelikopter zich steeds in internationale wateren en internationaal luchtruim, waar de vrijheid van navigatie en overvliegen geldt. Er is, zowel op militair als diplomatiek niveau, contact geweest met de Chinese autoriteiten naar aanleiding van de Chinese reactie.

Voorzitter, dat was wat ik hier had liggen.

De **voorzitter**:

Er is nog één vraag van mevrouw Piri.

Mevrouw **Piri** (PRO):

De minister is vergeten mijn vraag te beantwoorden over wat dat dan praktisch betekent. Wordt het dus verboden om goederen in Rotterdam over

te slaan en vanuit daar naar andere landen binnen dan wel buiten de EU te transporteren? Dat is namelijk de cruciale vraag. We hebben gisteren in de rapporten gezien wat voor rol Rotterdam speelt bij de doorvoer van die goederen. Daar wacht ik dus nog op.

Minister **Berendsen**:

Zoals ik meldde, valt doorvoer niet onder het invoerverbod. Dat kun je namelijk niet doen op basis van nationale wetgeving, want doorvoer komt officieel niet in Nederland aan, maar tussenhandel en het faciliteren daarvan wel. Dat is het antwoord dat ik kan geven.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Ik heb een vraag over de beantwoording van de minister over de bezetting van Syrisch grondgebied door Israël, naast het gegeven dat ze al decennialang grondgebied hebben geannexeerd. Moet ik het zo begrijpen dat de Nederlandse regering nog steeds begrip heeft voor de Israëlische bezetting en dat ze het nog steeds onder de noemer "tijdelijk" schaaft? Of is die deadline inmiddels wel bereikt volgens de regering?

Minister **Berendsen**:

Zoals ik heb aangegeven, roept het kabinet Israël ook op zich terug te trekken van Syrisch grondgebied en zich aan het internationaal recht te houden. Op dit moment kunnen we de Israëlische aanwezigheid nog niet kwalificeren als "permanent", maar onze oproep blijft staan.

De **voorzitter**:

Tot slot, mevrouw Dobbe.

Mevrouw **Dobbe** (SP):

Het antwoord van de minister over de doorvoer van goederen verbaast mij toch een beetje. Doorvoer van gesanctioneerde Russische goederen via de Rotterdamse haven mag toch ook niet, dus waarom zouden we dat voor gesanctioneerde Israëlische producten niet kunnen regelen?

Minister **Berendsen**:

Mijn parate kennis van de definiëring van deze verschillende begrippen schiet tekort, dus ik stel voor dat we daar op een andere manier informatie over geven.

De **voorzitter**:

Ik dank de minister.